

BERICHTEN

Verenigingsverslagen en mededelingen

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR
ORTHODONTISCHE STUDIE

Jaarverslag 1980

Het jaar 1980 was het jaar van de zesde internationale Orthodontische Studieweek. Als plaats van samenkomst was de keus gevallen op het congrescentrum 'Leeuwenhorst' te Noordwijkerhout. Het is een goede keus gebleken. Dankzij de uitstekende accommodatie en de boven alle lof verheven samenwerking met de staf van het centrum, is de week vlekkeloos verlopen. Gaarne brengen wij hier hulde aan 'De Leeuwenhorst' voor de wijze van bedrijfsvoering, die ook voor de organisatoren de week tot een groot genoegen heeft gemaakt.

In grote lijnen verliep de studieweek als de voorgaande. Dankzij het grote aantal overnachtingen, ditmaal onder één dak, droeg de week een geheel eigen sfeer, uitgaande boven de saamhorigheid die het beluisteren van voordrachten alleen, met zich meebrengt.

Voor de namen van de sprekers en hun onderwerpen wordt op deze plaats, korthedshalve, verwezen naar het boek 'Studieweek 1980'.

Ook ditmaal viel Koninginnedag midden in de week. Dat gaf deze keer bijzondere problemen, omdat velen – naar verwacht mocht worden – de televisie-uitzendingen rond abdicatie en inhuldiging zouden wensen te volgen. Anderzijds wilden de organisatoren de buitenlanders toch ook iets van het land laten zien. Een goede combinatie meenden zij gevonden te hebben door met de autobus naar Amsterdam te gaan, aldaar in 'Die Port van Cleve' te lunchen (met oranje bitter) in de zaal die uitzicht geeft op de ingang van de Nieuwe Kerk, tevens de televisie-uitzending te volgen en na afloop met rondvaartboten naar Abcoude te varen, waarna de bussen voor de thuisreis zouden zorgen.

Het heeft niet helemaal zo mogen zijn. Kort na het begin van de plechtigheid berichtte de rondvaartmaatschappij dat zij het, gezien de ongeregelde heden, onverantwoord achtte te varen. De politie adviseerde om maar spoedig 'de Poort' te verlaten en het gezelschap wandelde ongehinderd naar het Centraal Station.

Een feestelijk diner in de Leeuwenhorst besloot deze gedenkwaardige dag. Alle deelnemers hadden het gevoel gehad zéér dicht bij de gebeurtenissen in Amsterdam betrokken te zijn geweest. En het was Prof. Moss die in zijn 'vote of thanks' hierop inhaakte: hij had nog nooit meegemaakt dat een vereniging naast een congres ook nog een kroning organiseerde.

Tijdens de studieweek werden, op grond van hun verdiensten voor de Orthodontie, Prof. R. E. Moyers (Ann Arbor), Prof. J. P. Moss (Londen) en Dr. U. Holm (Hamburg) tot ereleden van de vereniging benoemd.

De najaarsvergadering werd gehouden in het Postillon Motel te Nulde bij Putten. Tijdens deze vergadering vond de bestuurswisseling plaats. Na vele jaren lid van het bestuur te zijn geweest, trad mevrouw J. Dekker-van Rossen af. Haar plaats, maar met de titel van 2e secretaris, werd ingenomen door collega W. P. Zelsmann uit Tiel.

Als enige spreker trad tijdens deze vergadering Dr. Neville M. Bass (Londen) op. In een voortreffelijke 'one man show' zette hij zijn systeem van 'orthopaedic orthodontia' uiteen onder de titel: Orthopaedic facial growth harmonization in skeletal II-treatment.

De helderheid van zijn betoog, de waarde van de inhoud en de uitstekende kwaliteit van het geprojecteerde materiaal maakte deze voordracht tot een zeer aparte gebeurtenis. Zonder andere sprekers ook maar een ogenblik te kort te willen doen, kan de najaarsvergadering door het optreden van Dr. Bass tot een van de beste in vele jaren gerekend worden.

Tussen middag- en avondvergadering gebruikten de aanwezigen gemeenschappelijk het diner, vooraf gegaan door een, door de vereniging aangeboden, apéritif.

Ook in 1980 is weer gebleken hoe gezond de vereniging is: haar ledental groeit gestaag en de financiële positie is rooskleurig. Wat wil men nog meer?

NEDERLANDSCH TANDHEELKUNDIG
GENOOTSCHAPVerslag van het wetenschappelijk gedeelte van
de voorjaarsvergadering d.d. 5 maart 1981 te
Utrecht

Het thema luidde: 'De beginnende cariëslaesie, theorie en praktijk'.

Als eerste spreker trad op Dr. H. Kalsbeek, werkzaam bij de Werkgroep Tand- en Mondziekten T.N.O. en de rijksuniversiteit te Utrecht. In een helder betoog onder de titel: 'Minder cariës in Nederland gerucht of werkelijkheid?' besprak hij recente epidemiologische gegevens uit een groot aantal Nederlandse gemeenten. Hij kwam tot de conclusie dat het gemiddelde aantal carieuze aantastingen per kind steeds lager wordt. Welke factoren tot deze verminderde cariësfrequentie hebben bijgedragen is echter nog niet geheel duidelijk. Het lijkt er voorlopig op, aldus de spreker, dat de combinatie van een aantal bekende preventieve maatregelen te zamen voor dit resultaat heeft gezorgd.

Prof. Dr. F. von Bartheld, hoogleraar in de Cariës Pathogenese aan de rijksuniversiteit te Utrecht vertoonde na een korte toelichting een interessante film over de initiële carieuze aantasting van het glazuur. In deze film, die ook reeds internationaal waardering verkreeg, werd het langdurige aantastingsproces in enkele minuten versneld weergegeven, zodat een beter begrip mogelijk werd.

Vervolgens betoogde Prof. Dr. F. C. M. Driessens, hoogleraar Tandheelkundige Materialen aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen, dat het mineraal van tandglazuur waarschijnlijk uit drie zouten bestaat, waarvan er twee goed en één slecht oplost. Processen als demineralisatie en remineralisatie kunnen daarmee verklaard worden, evenals het pre- en post-eruptieve effect van fluoride.

Prof. Dr. O. Backer Dirks, hoogleraar Preventieve Tandheelkunde aan de rijksuniversiteit te Utrecht gaf een belangrijke bijdrage ten aanzien van de vraag: 'Hoe moet men op deze nieuwe gegevens reageren in de praktische uitoefening van de tandheelkunde?' Spreker gaf aan dat in het verleden de grondslag tot het vullen van elke carieuze aantasting de veronderstelling geweest is dat elke laesie toch vroeg of laat een caviteit wordt die gevuld moet worden. Het feit dat 95% van de fissuren van eerste molaren op 12-jarige leeftijd óf gevuld óf diep carieus waren, is hiervoor het schoolvoorbeeld. De sonde was vaak meer een miniatuur breekijzer dan een fijnzinnig tastinstrument, een 'voelertje'. Het huidige cariësmodel is gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek, dat liet zien dat de initiële cariëslaesie, de witte vlek twee toekomstmogelijkheden heeft:

- het proces kan voortschrijden en er ontstaat een caviteit;
- de laesie kan genezen, remineraliseren en het oppervlak is nu sterker dan tevoren.

De vraag is vervolgens: 'Hoe kunnen wij dit laatste proces stimuleren?'

Alle mogelijkheden daartoe werden door Prof. Dr. O. Backer Dirks op overzichtelijke wijze behandeld, zodat ook de praktizerende tandarts een duidelijk inzicht kreeg, hoe nu in de dagelijkse praktijk te handelen.

Een levendige discussie met alle sprekers te zamen besloot de voorjaarsvergadering 1981.

T. G. J. Kuipéres,
1e secretaris.

NEDERLANDSE VERENIGING VAN
TANDARTSEN

Samenstelling nieuw bestuur

Tijdens de voorjaarsvergadering op 10 april 1981 werd het bestuur van de *Nederlandse Vereniging van Tandartsen* als volgt samengesteld:

Voorzitter: J. A. Tolmeijer;
Vice-voorzitter: Dr. W. Kalk;
Secretaris: J. W. L. Wisse, Langegracht 39, 3601 AJ Maarssen;
2e Secretaris: D. Slop;
Penningmeester: B. W. Donk;
Commissaris: Dr. A. J. W. van der Laar;
Commissaris: R. P. van Oort.

Samenstelling nieuw bestuur Stichting voor W.T.A.

Het bestuur van de *Stichting voor Wetenschappelijk Tandheelkundigen Arbeid* werd tijdens dezelfde vergadering van de Nederlandse Vereniging van Tandartsen als volgt geconstitueerd:

Voorzitter: Prof. Dr. J. D. de Stoppelaar;
Secretaris: A. P. Timmers, Hilversumstraat 74, 1024 KA Amsterdam;
Penningmeester: R. P. van Oort;
Commissaris: Dr. A. E. Bosman;
Commissaris: J. P. A. M. Smeeckens;
Corresponderend lid: S. E. W. Engels.

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR PROTHETISCHE TANDHEELKUNDE

Aankondiging symposium 'Elektrostimulatie van bot' d.d. 31 oktober 1981

Ter toelichting op de aankondiging van het symposium 'Elektrostimulatie van bot', waarin aandacht wordt besteed aan de betekenis van de elektrostimulatie bij de remodelering van de processus alveolaris na extractie en bij de fractuurgenezing in de lange pijpbeenderen, moge het onderstaande dienen.

In de eind-vijftiger jaren kwam men tot het inzicht dat bij de ombouwprocessen in het bot elektrische ladingstoestanden een voorname rol spelen.

De orthopedische chirurgen Bassett en Becker hebben veel onderzoek verricht dat erop was gericht de ombouwprocessen van het bot te beïnvloeden door een verandering van de ladingstoestand door middel van elektromagnetische velden. Hiervoor hebben zij verschillende methodieken ontwikkeld. Ook vonden zij een gunstige invloed bij de toepassing van de elektromagnetische stimulatie op osteomyelitisprocessen.

Het Nijmeegse orthopedisch-chirurgische team, onder leiding van Prof. Van Rens, heeft in Nederland onderzoek verricht naar de mogelijkheden van de door Bassett en Becker ontwikkelde methoden in de orthopedie.

De fysicus Vingerling, verbonden aan de afdeling Materia Technica, en de tandarts Van der Kuij, verbonden aan de vakgroep Prothetische Tandheelkunde van de Vrije Universiteit, hebben bij honden de invloed van elektromagnetische stimulatie nagegaan in het mondholtegebied. Van der Kuij bestudeerde het verloop van de resorptie van de processus alveolaris na extractie bij de hond. Vingerling heeft voor dit onderzoek de zo noodzakelijke apparatuur ontwikkeld en bewaakt. Zij konden bewijzen dat elektromagnetische stimulatie de resorptie van de processus alveolaris duidelijk vermindert. Ook werd een effect waargenomen op de genezing van de weke delen. In samenwerking met de orale microbioloog De Graaff, tevens verbonden aan de Vrije Universiteit, werd een onder-

zoek verricht naar de invloed van de elektromagnetische stimulatie op de mondflora bij de hond.

Dit symposium beoogt een inzicht te geven in de mogelijkheden van beïnvloeding van het bot-ombouwproces in de tandheelkunde en de geneeskunde. Hierbij ligt de nadruk op de experimentele beïnvloeding van het bot-ombouwproces van de processus alveolaris na extractie.

Programma:

Prof. Dr. P. A. E. Sillevs Smitt (V.U., Amsterdam): Inleiding.

Dr. P. Vingerling (V.U., Amsterdam): Principe en werking van elektromagnetische stimulering.

Dr. P. van der Kuij (V.U., Amsterdam): De ombouwprocessen van de processus alveolaris na extractie.

Dr. P. van der Kuij (V.U., Amsterdam): De invloed van elektromagnetische stimulatie op de remodelering van de processus alveolaris na extractie bij de hond.

Prof. Dr. T. J. G. van Rens (K.U., Nijmegen): De invloed van elektromagnetische stimulatie op de fractuurgenezing van de lange pijpbeenderen.

Prof. Dr. J. de Graaff (V.U., Amsterdam): De invloed van elektromagnetische stimulatie op de mondflora bij de hond.

Prof. Dr. T. J. G. van Rens (K.U., Nijmegen) en Dr. P. van der Kuij (V.U., Amsterdam): Enige beschouwingen omtrent het werkingsmechanisme van elektrostimulatie en de toekomstmogelijkheden.

Het symposium – dat ook toegankelijk is voor tandartsen, niet-leden van de Nederlandse Vereniging voor Prothetische Tandheelkunde – wordt gehouden op zaterdag 31 oktober 1981 in het hoofgebouw van de Vrije Universiteit, De Boelelaan 1105 te Amsterdam/Buitenverdert. Aanvang 10.00 uur.

Aanmelding voor deelname kan geschieden door overschrijving van f 75,00 (inclusief lunch) op postgirorekening nr. 22 64 535, ten name van K. J. G. van der Laan, penningmeester N.V.v.P.T. te Utrecht.

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR ENDODONTOLOGIE

Bericht van oprichting

Enthousiasme voor de endodontie heeft geleid tot het initiatief om een *Nederlandse Vereniging voor Endodontologie* op te richten. Het doel van deze vereniging, waarvan zowel stafleden van de tandheelkundige opleidingen als algemeen-practici lid kunnen worden, is het bevorderen van wetenschap en praktijk van de endodontie. De vereniging zal trachten dit doel te bereiken door het organiseren van voordrachten en cursussen, en door aan het lidmaatschap een abonnement te verbinden op de 'International Jour-

nal of Endodontics'. Voorts zullen contacten gelegd en onderhouden worden met verenigingen in het buitenland, die dezelfde doelstellingen nastreven.

Een voorlopig bestuur, bestaande uit M. Simon, voorzitter, J. C. Wemes, vice-voorzitter, J. M. Genet, secretaris en als leden A. H. Stolk en A. Tæed, stelt zich voor een oprichtingsvergadering te houden met korte voordrachten en demonstraties, op 12 december 1981. Nadere inlichtingen zullen tijdig bekend worden gemaakt. Informatie verschaft J. M. Genet, telefoon 04188 – 1894 of 020 – 15 69 39.

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR PARODONTOLOGIE

Rectificatie aankondiging najaarsvergadering d.d. 9 oktober 1981

Om organisatorische redenen zal de najaarsvergadering van de *Nederlandse Vereniging voor Parodontologie* niet – zoals eerder werd aangekondigd – worden gehouden te Utrecht, maar in de collegezaal van het Psychologisch Laboratorium van de Katholieke Universiteit, Erasmuslaan 16, Heyendaal.

Met als thema de vraag: Zijn er objectieve criteria voor de progressie van cariës en parodontale afbraak?, is het volgende programma samengesteld (de titels van de voordrachten zijn voorlopig):

R. M. H. Schaub (Groningen): Epidemiologische gegevens over de relatie tussen plaquereëntie en de prevalentie en pathogenese van parodontale aandoeningen.

Dr. A. Groeneveld (Utrecht): Zijn er objectieve criteria voor de progressie van cariës?

Dr. U. van der Velden (Amsterdam): Zijn er objectieve criteria voor de progressie van parodontale afbraak?

Prof. Dr. O. Backer Dirks (Utrecht): Wat is de waarde van een 'mondhygiëne-index' voor de beoordeling van de gebitsgezondheid van een patiënt?

Introductie van niet-leden is mogelijk door een verzoek daartoe in te dienen bij de secretaris. Het inschrijfgeld voor niet-leden bedraagt f 25,00 (exclusief lunch).

Inlichtingen, alsmede aanmelding voor de najaarsvergadering en als nieuw lid bij de secretaris J. A. H. Tromp, Ant. Deusinglaan 1, 9713 AV Groningen (tel. 050 – 11 73 91).

Internationaal

INTERNATIONAL PROSTHODONTIC SYMPOSIUM

Aankondiging voor 25-27 november 1982

De *Metropolitan Branch of the British Dental Association* organiseert van 25-27 november

1982 in Londen een International Prosthodontic Symposium met als onderwerp 'Restoration of the partially dentate mouth'.

De bijeenkomst, waarvoor onder anderen Prof. J. Bates, Prof. B. Bergman, Prof. R. Phillips, Prof. D. Picton, Prof. A. Talgren, Dr. A. Brewer, Dr. J. McLean en Dr. J. Preston als sprekers zijn uitgenodigd, zal plaatsvinden in het Royal Lancaster Hotel te Londen.

Nadere gegevens over het programma zullen zo spoedig mogelijk worden bekend gemaakt.

Binnenland

STICHTING LANDELIJK CENTRUM DIENSTVERLENING G.V.O.

Instelling landelijk centrum te Bunnik

In november 1979 is, op initiatief van het Ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne, de *Stichting Landelijk Centrum Dienstverlening G.V.O.* opgericht.

Op 1 mei 1981 heeft deze stichting in Bunnik een begin gemaakt met het opzetten van een landelijk centrum voor Gezondheidsvoorlichting en -opvoeding.

In dit centrum zal men zich onder meer bezighouden met:

- documentatie van G.V.O.-literatuur;
- inventarisering en presentatie van voorlichtingsmateriaal;
- advisering over opzet en uitvoering van G.V.O.-activiteiten;
- cursussen en trainingen;
- inventarisering van onderzoek en onderzoeksgegevens;
- advisering over G.V.O. in het algemeen.

Deze diensten zijn beschikbaar voor:

- functionarissen werkzaam op het terrein van de preventie en de G.V.O.;
- hen die beroepshalve of vrijwillig werkzaam zijn in de gezondheidszorg, het onderwijs, de volwasseneneducatie, het sociaal-cultureel werk en de maatschappelijke dienstverlening, voor zover G.V.O. een onderdeel van hun taak vormt.
- patiëntenverenigingen en lekgroepen, zgn. zelfhulpgroepen, op het terrein van de welzijnszorg;
- organisaties en instellingen die zich bezighouden met de voorbereiding, uitvoering en/of beleidsvorming op het terrein van G.V.O.

Het volledige adres van dit centrum luidt: Landelijk Centrum Dienstverlening G.V.O., J. F. Kennedylaan 101, 3981 GB Bunnik (tel. 03405-4644).

NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER TANDHEELKUNDE

Benoeming ereleden en leden van verdienste

Tijdens de 133e Algemene Vergadering van de leden van de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde op vrijdag 22 mei 1981 zijn—op voorstel van het Hoofdbestuur—de collegae M. Castelein, M. van Duren en F. J. Tempel benoemd tot erelid en de collegae A. Bos en G. J. Sollewijn Gelpke tot lid van verdienste.

VASTSTELLING NUMERUS FIXUS TANDHEELKUNDE

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen heeft, onder meer, voor de studierichting Tandheelkunde voor het studiejaar 1981-1982 wederom de inschrijving van eerstejaarsstudenten beperkt tot in totaal 465.

De verdeling over de vijf instellingen is als volgt:

Rijksuniversiteit te Groningen	90;
Rijksuniversiteit te Utrecht	115;
Universiteit van Amsterdam	100;
Vrije Universiteit te Amsterdam	70;
Katholieke Universiteit te Nijmegen	90.

PROMOTIE

A. H. B. Schuurs

Op donderdag 18 juni 1981 promoveerde de heer A. H. B. Schuurs (Amsterdam) tot doctor in de Geneeskunde aan de Universiteit van Amsterdam, op een proefschrift getiteld: 'Factors associated with regularity of dental attendance; an empirical-psychological investigation'. Promotoren waren Prof. Dr. S. K. Thoden van Velzen en Prof. Dr. F. Verhage (hoogleraar in de Medische psychologie aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam), terwijl Prof. Dr. A. J. M. Plasschaert als coreferent optrad.

KLINISCHE AVOND VOOR TANDARTSEN TE AMERSFOORT

Aankondiging programma 8 september 1981

Op dinsdag 8 september a.s. zal een klinische avond worden gehouden in het ziekenhuis 'De Lichtenberg' te Amersfoort. Aanvang 20.00 uur.

Programma:

J. C. Wemes: Algemene endodontie en de toepassing van glutaaraldehyde.

KLINISCHE AVOND VOOR TANDARTSEN TE GRONINGEN

Aankondiging programma 15 oktober 1981

Op donderdag 15 oktober a.s. zal een klinische avond worden gehouden in de collegezaal Tandheelkunde-Verloskunde, Antonius Deusinglaan 1 te Groningen. Aanvang 20.00 uur precies.

Thema: *Het onderzoek aan de Subfaculteit Tandheelkunde.*

Door middel van een inleiding en een groot aantal 'postersessies' wordt een beeld gegeven van het onder handen zijnde onderzoek en de klinische betekenis daarvan. In informele sfeer zal er alle gelegenheid zijn tot gedachtenwisseling over de verschillende presentaties.

NEDERLANDS TIJDSCHRIFT VOOR GEENEESKUNDE

Benoeming Prof. Dr. W. A. M. van der Kwast tot redacteur

Met ingang van 1 januari 1982 is Prof. Dr. W. A. M. van der Kwast benoemd tot lid van de Redactie van het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde.

KLINISCHE AVOND VOOR TANDARTSEN TE NIJMEGEN

Aankondiging programma 17 september 1981

Op donderdag 17 september a.s. zal een klinische avond worden gehouden in de collegezaal van het Gebouw voor klinische tandheelkunde, Philips van Leydenlaan 25, Heyendaal, te Nijmegen. Aanvang 20.00 uur precies.

Thema: *Nacontrolle.*

Programma:

É. W. Linn: Prothese.
A. H. B. Vermeulen: Restauraties.
Dr. H. Boersma: Orthodontie.

Data volgende klinische avonden: 19 november 1981, 21 januari, 18 maart en 13 mei 1982.

Agenda

Data der voornaamste wetenschappelijke congressen en vergaderingen in binnen- en buitenland.

* Eerste vermelding

1981

2-3 september

7e Jaarvergadering Association for Dental Education (ADEE), Groningen, Inl. Prof. O. Hokwerda, Ant. Deusinglaan 1, 9713 AV Groningen.

3-5 september

Gezamenlijke bijeenkomst van de Continental European and Scandinavian Divisions van de International Associations of Dental Research (IADR), Groningen. Inl. Prof. J. Arends, Ant. Deusinglaan 1, 9713 AV Groningen.